

2. Методичні рекомендації щодо організації освітнього простору Нової української школи. Додаток до Наказу МОН від 23.03.2018 року № 283. Електронний варіант. Режим доступу https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/60372/.
3. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» [Електронний варіант]. Режим доступу: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/08/20180815.pdf>. З екрану.

БОДНАР О. М.
Мукачівський державний університет, Україна

РОЗВИТОК АРТИСТИЧНИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ВОКАЛІСТІВ В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Інтеграція України до Європейських цінностей вимагає змін у національній освітній парадигмі в аспекті удосконалення процесу навчання на засадах його гуманізації, демократизації та гуманітаризації. Адаптація навчальних програм до сьогоденних і прогнозованих потреб суспільства потребує науково обґрунтованих високоефективних технологій становлення та розвитку особистості. На міжнародному ринку праці від випускників вимагаються не лише знання, а, насамперед, здатність ефективно використовувати їх у подальшій професійній діяльності, уміння мати власну точку зору і креативні погляди. Сучасна вокально-педагогічна освіта висуває до студента мистецького ЗВО вимоги не тільки щодо володіння вокально-технічними навичками, але й глибокого розуміння сутності вокального мистецтва, опанування сценічної майстерності.

Проблемі професійної підготовки студентів-вокалістів до вокально-сценічної діяльності присвячено низку праць, зокрема О. Довгань, Н. Дрожжиної, О. Єрошенко, Н. Гребенюк, О. Прядко та ін., де порушено окремі питання реалізації творчого потенціалу й розкриття різносторонніх здібностей студентів-вокалістів в освітньому та вокально-сценічному процесі. Однак роль творчого перевтілення і створення сценічного образу студентом-вокалістом висвітлена недостатньо.

Розгляд артистичних умінь майбутніх вокалістів в контексті професійної підготовки неможливий без уточнення змісту поняття «*вокальне мистецтво*», «*артистизм*» та «*артистична підготовка вокаліста*», якому було присвячено праці О. Арделян, П. Блонського, Г. Бурової, П. Сікорської, С. Суворової, Ю. Хам, Н. Шолохової, та ін. науковців.

Тому, вбачалось за доцільне розширити пошуки інформації завдяки аналізу понять «артистизм», «вокальне мистецтво», «артистична підготовка вокаліста».

Відповідно до різних методологічних підходів вивчення змісту поняття «вокальне мистецтво» зазначимо, що переважна більшість тлумачень охарактеризовує його як:

- виконання музики голосом;
- вид музичного виконавського мистецтва, який ґрунтується на майстерному володінні співацьким голосом;
- мистецтво передавати засобами голосу співака ідейно-образний зміст музичного твору.

Вокальне мистецтво може бути сольним, ансамблевим та хоровим, а також віддзеркалювати інтонації різних народів, ладів, ритмічні та інші риси народної музики, широко використовується у концертно-естрадній практиці та в театрі (опері, опереті, музичній драмі, музичній комедії та ін.) [1, с. 130].

У зв'язку з недостатністю інформації щодо змісту поняття «артистична підготовка вокаліста» ми вдалися до аналізу такого спорідненого поняття як «артистизм».

У психологічній науці артистизм вивчався з позицій особистісно-діяльнісного підходу. Зокрема, на особливу увагу заслуговують праці Б. Ананьєва, Л. Виготського, О. Леонтєва, С. Рубінштейна, П. Якобсона та ін. психологів, де означений феномен розглядається як творчий початок будь-якої сфери діяльності, оскільки це універсальна якість кожної особистості щодо перевтілення в інший образ зі збереженням відчуття [1].

Артистизм – це краса і багатство внутрішнього світу особистості, це здатність яскраво, переконливо, емоційно передавати матеріал, представляючи його в образах, використовуючи фантазію, інтуїцію, імпровізацію, техніку та виразність мови і рухів, самопрезентацію та відкритість [1, с. 79].

Артистизм – це вміння передавати емоційну інформацію за допомогою мови, жестів, міміки та інтонацій. Артистизм є корисною, вродженою людською якістю, яка супроводжує її в повсякденному житті та, подеколи, і в професійній діяльності. Тож вміння демонструвати або, навпаки, стримувати свої емоції є проявом артистизму.

Отже, артистична підготовка вокаліста є психолого-педагогічним феноменом, що являє собою не вроджену, а набуту універсальну систему дій, спрямованих на переконливе підсилення передачі інформації оточуючим сценічним перевтіленням й природно-пластичними і граційно-вишуканими комунікативними та регулятивними сценічними рухами під час реалізації створеного в уяві емоційно-змістового образу музичного твору в інформаційному потоці вокально-виконавської діяльності. Тому професійне навчання, що поєднує вокальну й спеціальну артистичну підготовку, спрямоване на виховання творчої особистості майбутнього вокаліста у творчих умовах та освітньому просторі, створеному в мистецькому ЗВО.

Список використаних джерел

1. Гнидь Б.П. Історія вокального мистецтва [підруч. для вищ. муз. навч. закл.] / Богдан Пилипович Гнидь; Нац. муз. акад. України імені П.І.Чайковського. – К. : НМАУ, 1997. – 318 с
2. Кайдалова Л. Педагогічна майстерність викладача: Навчальний посібник / Л. Кайдалова, Н. Щокіна, Т. Вахрушева. – Х.: Вид-во НФаУ, 2009. – С.79.
3. Ковальова С. В. Розвиток творчої активності вчителів музики в системі підвищення кваліфікації: автореф. дис. канд. пед. наук спец. Актуальні питання мистецької освіти та виховання, 2015. – Вип. 1-2 (5-6) 142 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти [Електронний ресурс]/ С. В. Ковальова. – Київ, 2007. – 21 с. – Режим доступу: <http://disser.com.ua/content/340158.html>.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>